

the prevention of conflict-related sexual violence is an important component of the state policy for the prevention of conflict-related sexual violence. The strategy of reducing the likelihood of committing conflict-related sexual violence requires more active research, the main goal of which is the implementation of measures aimed at increasing public awareness of the likelihood of committing crimes, the riskiness of criminal activity, and awareness of the inevitability of punishment.

Improving all components of criminological support will make it possible to achieve: increasing the effectiveness of the system for preventing conflict-related sexual violence; the effectiveness of the activities of the National Police bodies; implementation of a gender-sensitive, inclusive, victim-oriented, human rights-based approach; establishment of international, interdepartmental cooperation in the field of law enforcement, as well as to promote an increase in interest in scientific research on crime

Keywords: *sexual violence, armed conflict, armed aggression, conflict-related sexual violence, gender-based violence, criminological support, prevention.*

УДК 342.6:342.922(477)

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-6-321-328

Максим ПРИШЕДЬКО©

аспірант

(Державна наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України», м. Київ, Україна)

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРАВОВИХ ЗАСАД ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ РЕЄСТРІВ

У статті розглянуто деякі питання оптимізації правових засад формування та функціонування державних реєстрів. Актуальність питання пояснюється наявними недоліками у цій сфері, що не дають змоги надавати якісні адміністративні послуги громадянам та юридичним особам, зробити систему державних реєстрів ефективною економічно та функціонально.

Державні реєстри розглядаються як системне утворення. У зв'язку з цим, першочерговим постає питання наявності загальних правових підходів щодо формування та функціонування державних реєстрів. На сьогодні відсутній окремий нормативний документ, що би визначив основоположні правові засади, єдиний термінологічний апарат, єдині вимоги до формування та функціонування державних реєстрів, зокрема, і основні критерії та підходи щодо класифікації державних реєстрів. Наразі нагальність питання класифікації державних реєстрів має економічний підтекст. Відтак, на сьогодні існує більше 350 електронних державних реєстрів, держателями яких виступають більше 80 органів державної влади. Така велика кількість державних реєстрів веде в умовах обмеженого державного фінансування до розпорошення бюджетних коштів, неефективного фінансування.

Однією з головних цілей оптимізації правових засад формування і функціонування державних реєстрів на сьогодні є створення такої системи державних реєстрів, яка б забезпечувала виконання норм статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги», а саме: держава не повинна вимагати у фізичної особи та юридичної особи повторно інформацію, якою вона вже володіє, а між державними органами має переміщатися інформація, а не фізичні особи чи представники юридичних осіб. Розглянуто деякі основні напрямки діяльності у цій сфері, зокрема забезпечення електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, вирішення питання забезпечення ефективного доступу до матеріалів, що містяться в державних реєстрах, усунення дублювання інформації в різних державних реєстрах, нормативного урегулювання діяльності посадових осіб, які займаються формуванням і веденням державних реєстрів, щодо використання інформації інших державних реєстрів з урахуванням правового статусу інформації, що в них міститься, удосконалення програмного забезпечення та засобів захисту інформації.

Ключові слова: *оптимізація правових засад, державний реєстр, система державних реєстрів, електронна взаємодія, державний інформаційний ресурс, інтерфейс прикладного програмування, базові державні реєстри, критерії кваліфікації, автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, автоматизована інформаційна система, електронна база даних.*

Постановка проблеми. У пояснювальній записці до проекту Закону України «Про публічні електронні реєстри» автори підкреслювали наявність суттєвих недоліків щодо правового забезпечення формування і функціонування державних реєстрів, які ведуть до серйозних проблем. Необґрунтовано велика кількість державних реєстрів призводить до розпорощення бюджетних коштів, що виділяються для розвитку цієї сфери, їх неефективного використання. Інформація в державних реєстрах часто повторюється, особливо це стосується персональних даних. Відсутня необхідна прозорість щодо використання публічної інформації для максимального спрощення і дебіюрократизації процесів державного управління та надання державною адміністративних послуг, задоволення потреб державних органів та громадянського суспільства в інформації, яка потрібна для прийняття правильного рішення. Оптимізація правових засад формування та функціонування державних реєстрів дозволить виправити існуючу ситуацію, забезпечити надання якісних адміністративних послуг, надати необхідну інформаційну базу для прийняття оптимальних рішень в умовах інформаційної революції та глобалізації, вирішення інших завдань, які стоять перед системою державних реєстрів

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема оптимізації правових засад формування та функціонування державних реєстрів на сьогодні є малодослідженою. На даний час можна говорити про значну увагу вітчизняних науковців до питання державної реєстрації як важливої складової формування та функціонування державних реєстрів. Серед них Гурковський М.П. [3], який розглянув суть та види державної реєстрації, її правові засади. Певна увага у науковій літературі приділяється питанню доступу до інформації, що міститься в державних реєстрах. Зокрема, Семенюк О.Г., Леонов Б.Д. [17] розглянули питання правового режиму інформації в державних реєстрах як важливого елементу формування, функціонування державних реєстрів в частині захисту інформації, що на даний час, враховуючи вимоги Європейського Союзу, актуалізується особливо в частині персональних даних. Питання оптимізації правових засад формування і функціонування державних реєстрів щодо запобігання рейдерству розглядаються Фомічовим К.С. В той же час такі питання оптимізації правових засад формування та функціонування вітчизняних державних реєстрів як особливості організації системи державних реєстрів, їх класифікація, запобігання дублюванню інформації в державних реєстрах, як один з важливих засобів запобігання рейдерства, ще не знайшли свого належного відображення у науковій літературі.

Мета статті. У даній статті за мету поставлено завдання дослідити деякі основні напрямки роботи по оптимізації правових засад формування та функціонування державних реєстрів.

Виклад основного матеріалу. Не зважаючи на те, що система державних реєстрів в Україні функціонує, має певні завдання, принципи формування, до цього часу відсутній окремий законодавчий акт, який би визначив основоположні правові засади формування і ведення державних реєстрів, загальні правові підходи щодо формування і ведення державних реєстрів, єдиний термінологічний апарат, єдині вимоги до формування і функціонування державних реєстрів, що в значній мірі породжує проблеми, які є у сфері їх формування, ведення, функціонування. Правова невизначеність має місце в самому терміні «державний реєстр». У кожному нормативному акті щодо окремого державного реєстру дається визначення щодо конкретного державного реєстру, мети його створення, завдань та суті.

Принциповим є підхід щодо організації системи державних реєстрів. Дехто вбачає доцільним створити єдиний державний реєстр. Проте, за твердженням першого заступника Міністра цифрової інформації Вискуба О., єдиний державний реєстр – це помилковий підхід. Об'єднання інформації, що міститься в державних реєстрах, в одному реєстрі суперечить позиції ЄС з цього питання. Окрім того, неможливо зберігати всі дані в одному місці. Тому ключовий принцип нової системи – обмін даними, а не їх об'єднання в одному реєстрі. Це є новим підходом в організації державного управління щодо обслуговування громадян і бізнесу державою [2]. В цьому контексті слід зазначити, що 08 вересня 2016 р. Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 606 «Деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів» [4]. У зазначеному нормативному акті визначені загальні засади здійснення обміну електронними даними, крім інформації, що становить державну таємницю, між суб'єктами владних повноважень з державних електронних інформаційних ресурсів під

час надання адміністративних послуг та здійснення інших повноважень відповідно до покладених на них завдань. Для забезпечення такого обміну створюється система електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, яка призначена для автоматизації та технологічного забезпечення обміну електронними даними між суб'єктами владних повноважень з державних електронних інформаційних ресурсів під час надання адміністративних послуг та здійснення інших повноважень відповідно до покладених на них завдань шляхом використання сервіс-орієнтованої архітектури, що є інтерфейсами прикладного програмування доступу до державних електронних інформаційних ресурсів, побудованими згідно з єдиними вимогами, а також шляхом використання єдиних форматів, протоколів, довідників, шаблонів та класифікаторів. У Постанові визначено, що держателем системи є Державне агентство з питань електронного урядування. Держатель системи координує діяльність з електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, організує підключення державних електронних інформаційних ресурсів до системи, забезпечує сумісність державних електронних інформаційних ресурсів на організаційному та техніко-технологічному рівнях шляхом використання єдиних відкритих протоколів обміну електронними даними, визначає вимоги до форматів, протоколів та інформаційних угод обміну електронними даними, до розробки та роботи інтерфейсів прикладного програмування.

Обсяг та структура даних, до яких надається доступ через інтерфейси прикладного програмування, визначаються відповідно до потреб суб'єкта владних повноважень, що запитує ці дані, та зазначаються у договорі щодо інформаційної взаємодії. Суб'єкт владних повноважень не має права запитувати обсяг та структуру даних більше, ніж йому необхідно для надання адміністративних послуг або здійснення повноважень відповідно до покладених на нього завдань. Суб'єкти владних повноважень використовують дані, отримані за допомогою системи, виключно у межах своїх повноважень.

Цією ж постановою Кабінет Міністрів України затвердив перелік пріоритетних державних електронних інформаційних ресурсів для запровадження електронної взаємодії, до якого, зокрема, увійшли такі державні реєстри як Державний земельний кадастр, Державний реєстр актів цивільного стану громадян, Державний реєстр виборців, Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування, Державний реєстр обтяжень рухомого майна, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Державний реєстр фізичних осіб – платників податків, Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги, Єдиний державний демографічний реєстр, Єдиний державний реєстр транспортних засобів, Єдиний державний реєстр судових рішень, Єдиний державний реєстр, Єдиний державний реєстр ветеранів війни.

Одним з проблемних питань є класифікація державних реєстрів. У цьому плані важливими є критерії класифікації, які можуть бути різними в залежності від цілей, які переслідує така класифікація. Наприклад, на даний час кількість державних реєстрів є необґрунтовано великою. Зокрема, «...відповідно до результатів інвентаризації, проведеної Державним Агентством з питань електронного урядування, було нараховано більше 350 існуючих електронних державних реєстрів, держателями яких виступають більше 80 органів державної влади. На сьогодні діяльність електронних реєстрів врегульовано 190 нормативними актами, з яких 135 Законів України, через що виникають великі розбіжності в термінології, що обумовлює відсутність єдиних підходів до їх створення та ведення» [7]. Така кількість державних реєстрів веде до розпорошення бюджетних коштів, що виділяються у сферу формування та функціонування державних реєстрів. Зокрема, «...тільки на щорічну підтримку 25 пріоритетних державних реєстрів із державного бюджету витрачається більше 500 млн. грн. Зазвичай електронні реєстри розміщуються на власних потужностях держателів, а більше 45 % коштів на підтримку спрямовані на закупівлю запчастин для серверів. За результатами інвентаризації встановлено дуже низький рівень сумісності даних і виявлені численні випадки дублювання інформації, в першу чергу персональних даних, що призводить до ускладнення надання адміністративних послуг та зайвих витрат» [7]. У зв'язку з цим, актуальним є питання визначення чітких критеріїв класифікації щодо базових державних реєстрів. Як зазначав перший заступник Міністра цифрової інформації України Вискуб О.А., у будь-якій країні ЄС визначені базові

реєстри (громадян, бізнесу, земельний, містобудівний, податковий), проте в Україні базові реєстри не визначені, хоча мають бути [2]. За результатами аудиту, що проводило Міністерство цифрової інформації України, було нараховано 10-15 базових реєстрів. Наприклад, Держземкадастр, Державний реєстр прав на нерухоме майно, Єдиний державний демографічний реєстр тощо [2]. У той же час в проекті Закону України «Про електронні публічні реєстри» [12] пропонується до базових реєстрів віднести три державних реєстри: Єдиний державний демографічний реєстр, Єдиний державний реєстр, Державний земельний кадастр. Саме відсутність нормативно визначених критеріїв є основною причиною невизначеності. На наш погляд, в основу критерію по визначенню базових реєстрів має бути покладена суспільна значущість державних реєстрів. Отже, до базових державних реєстрів мають бути віднесені ті державні реєстри, що містять інформацію, що забезпечує права і свободи громадян, зокрема, персональні дані. Іншу групу державних реєстрів мають скласти галузеві державні реєстри. До третьої групи віднести всі інші державні реєстри.

Іншим критерієм класифікації державних реєстрів може бути принцип побудови інформаційної системи у реєстрах, що дозволить визначити особливості побудови системи бази даних окремих груп державних реєстрів з метою підвищення якості їх формування та функціонування. Наразі для вітчизняних реєстрів характерними є автоматизовані інформаційно-телекомунікаційні системи, автоматизовані інформаційні системи та електронні бази даних. Якщо автоматизована інформаційна система орієнтована на обробку, збирання, накопичення, захист інформації, облік відомостей про об'єктів, що містяться у цих державних реєстрах, та надання інформації з них, то автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система орієнтована як на обробку інформації з використанням технічних і програмних засобів, так і обміну інформацією, зокрема, між суб'єктами державного управління, іншими державними органами, шляхом передавання чи в інший спосіб за допомогою технічних та програмних засобів. Важливою є і різниця у порядку внесення відомостей про об'єкт до державного реєстру, що, на наш погляд, суттєво впливає на вибір автоматизованої системи. Відтак, внесення відомостей про об'єкт до таких державних реєстрів, як Єдиний державний реєстр та Державний реєстр прав на нерухоме майно здійснюється за заявницьким принципом шляхом їх державної реєстрації, надаючи певного правового статусу об'єкту державної реєстрації. Наразі, внесення інформації про об'єкт, наприклад, до Єдиного державного реєстру військовозобов'язаних або до Державного реєстру виборців здійснюється на підставі даних, що надають державні органи чи структури законодавчо визначені. У даному випадку важливою є телекомунікаційна функція автоматизованої системи. Слід зазначити, що використання автоматизованих інформаційних систем та автоматизованих інформаційно-телекомунікаційних систем є характерним для державних реєстрів зі значними масивами інформації. Водночас, у державних реєстрах (першу чергу галузевих), де обсяг інформації невеликий, використовуються електронні бази даних. Такий формат ведення цих державних реєстрів обумовлюється їх метою, специфікою і завданнями, які полягають в першу чергу у питаннях обліку державою об'єктів, що внесені до державного реєстру, а вузька специфіка об'єкту, інформація про якого міститься в державних реєстрах, не передбачає широкого обміну інформацією про цей об'єкт між суб'єктами суспільних відносин в інших сферах життя. Формування таких державних реєстрів відбувається шляхом державної реєстрації об'єкта реєстрації, суть якої полягає у внесенні відомостей про об'єкт до державного реєстру та надання юридичної значущості облікових даних, що супроводжується видачею заявникові правовстановлювального документа (свідоцтва) про офіційне визнання і підтвердження державою законності існування матеріальних об'єктів та юридичних фактів [3].

Одним із шляхів оптимізації формування державних реєстрів є забезпечення виконання норми статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги» [8], відповідно до якої «суб'єкт надання адміністративної послуги не може вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію, що перебувають у володінні суб'єкта надання адміністративних послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління». Тобто, якщо дані вже є у держави, то держава не має вимагати їх у суб'єкта, відомості про якого вносяться у державний реєстр, повторно. Насправді ж, особливо щодо персональних даних, ситуація інша: між державними органами переміщується не інформація або відомості, а громадяни чи

представники юридичних осіб. Такий підхід, враховуючи людський фактор та рівень розвитку комп'ютерних технологій, не виключає наявності різної інформації щодо персональних даних однієї і тієї ж особи в різних державних реєстрах.

Іноді інформація в одних державних реєстрах дублюється в інших державних реєстрах, що обумовлюється нормативно. Створюються державні реєстри, які передають відомості про об'єкт державної реєстрації до інших державних реєстрів, що веде до дублювання інформації. Наприклад, відомості про суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність, що потребує ліцензування, та інформація про їх діяльність по отриманню ліцензії, особливості самої ліцензії більш повні в Єдиному державному реєстрі [9], ніж в Єдиному ліцензійному реєстрі [11] та ліцензійних реєстрах, інформацію до яких передають органи ліцензування. Отже, правовстановлюючим документом для суб'єктів господарювання щодо здійснення діяльності, яка потребує ліцензування, є документ, виданий не на підставі відомостей з ліцензійних реєстрів або Єдиного ліцензійного реєстру, а відповідно до ч.3 статті 13 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» [13] з Єдиного державного реєстру. Це є виписка з Єдиного державного реєстру, яка видається ліцензіату безоплатно, та підлягає обов'язковому оприлюдненню на порталі електронних сервісів у порядку, визначеному Міністерством юстиції України в Порядку надання відомостей з Єдиного державного реєстру [11]. А саме оформлення ліцензії згідно з вимогами цієї ж статті Закону здійснюється органом ліцензування в електронному вигляді (запис про рішення органу ліцензування щодо видачі ліцензії суб'єкту господарювання в Єдиному державному реєстрі відображується у згаданій вище виписці).

Однією з проблем в діяльності органів державної влади щодо забезпечення прав громадян, як зазначав Міністр юстиції України Д. Малюська [6], є проблема рейдерства, вирішення якої тісно пов'язано з формуванням і функціонуванням державних реєстрів, а саме, питанням захисту інформації у державних реєстрах. Вирішення цієї проблеми пов'язано як з суто технічними питаннями, зокрема, забезпечення за допомогою інженерно-технічних заходів унеможливлення витоку, знищення та блокування інформації, порушення цілісності та режиму доступу до інформації [16], так і з удосконаленням програмного забезпечення. Зокрема, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності» [9] передбачає вжиття заходів щодо автоматизації процесу державної реєстрації та інших реєстраційних дій та відтворення його процедур. У цьому ж Законі нормативно урегульована діяльність посадових осіб, які займаються формуванням і веденням державних реєстрів, щодо використання інформації інших державних реєстрів з урахуванням правового статусу інформації, що в них міститься. Так, державний реєстратор, державний реєстратор прав, інші посадові особи, що здійснюють державну реєстрацію, під час проведення реєстраційних дій у випадках, передбачених законодавством, обов'язково використовує відомості реєстрів, автоматизованих інформаційних систем, держателем (розпорядником, володільцем, адміністратором) яких є державні органи, шляхом безпосереднього доступу до них, у тому числі відомості, що містять персональні дані особи, а також використовує відомості, отримані у порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром та інформаційними системами державних органів. Наприклад, дійсність довіреності, нотаріально посвідченої відповідно до законодавства України, має бути перевірена за допомогою Єдиного реєстру довіреностей, а використання спеціальних бланків нотаріальних документів, на яких викладені документи, що подаються для здійснення реєстраційних дій, за допомогою Єдиного реєстру спеціальних бланків нотаріальних документів. Перевірка цивільної правоздатності та дієздатності фізичної особи – громадянина України здійснюється шляхом отримання відомостей про таку особу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян. Відповідно до вимог цього Закону доступ державних реєстраторів до Єдиного державного реєстру та Державного реєстру прав на нерухоме має здійснюватися шляхом багатфакторної автентифікації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Одним з проблемних питань, пов'язаних з оптимізацією формування та функціонування державних реєстрів, є питання доступу до матеріалів, що містяться у державних реєстрах. Іноді доступ до них організований таким чином, що користувач використовує інші джерела інформації, а державний реєстр перетворюється фактично на

державний реєстр внутрішнього користування держателем. У цьому плані показовим є Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів. Так, за результатами дослідження, Антоненко С.А. [1] зазначає, що «Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів» є на сьогодні (переважно) Реєстром внутрішнього користування Міністерства юстиції України, електронні документи з інформаційного фонду якого використовуються для опублікування в офіційному виданні Мін'юсту – бюлетені «Офіційний вісник України», а деякі з положень, що регулюють умови і порядок одержання інформації з цього реєстру застаріли і потребують змін... Ззовні доступом до електронних документів інформаційного фонду Реєстру... майже ніхто не користується. В першу чергу, на нашу думку, це пов'язано із доступністю альтернативних джерел нормативно-правової інформації, побудованих за іншими принципами, наприклад, вебпорталу Парламенту України, повний і безкоштовний доступ до ресурсів якого відкритий із 1997 року в Інтернет... Цей загальнодоступний інформаційний ресурс не вимагає від користувачів укладення договорів на доступ до інформації, сплати рахунків за кілобайти отриманої інформації, багатоденного очікування дозволу на користування. Відсутня також заборона щодо розміщення копій еталонних текстів документів із цього ресурсу без дозволу Адміністратора Реєстру в будь-яких друкованих засобах масової інформації, друкованих збірниках чи інших друкованих виданнях, а також штраф за ці порушення на користь тих, хто займається його веденням... Не інтегрований ЄДРНПА також з іншими електронними фондами нормативно-правових актів органів влади (у тому числі й з документами, що розміщені на їх офіційних веб-порталах), а самі ці органи влади, зазвичай, використовують у своїй діяльності (як показали результати дослідження, проведеного за нашою участю при підтримці Національної академії правових наук України та Кабінету Міністрів України у 2008 році) системи комерційних розробників...» [1].

Висновки. На сьогодні завдання вирішення питання оптимізації формування та функціонування державних реєстрів стає все більш актуальним, що в значній мірі пов'язано з відсутністю окремого нормативного акту, який би визначив основоположні правові засади, єдиний термінологічний апарат, єдині вимоги до формування і функціонування державних реєстрів. Наразі актуальним є питання класифікації державних реєстрів, вирішення якого дозволить, зокрема, уникати розпорошення коштів при фінансуванні діяльності по формуванню і функціонуванню державних реєстрів, визначити особливості побудови системи бази даних окремих груп державних реєстрів з метою підвищення якості їх формування та функціонування. Однією з основних цілей оптимізації формування і функціонування державних реєстрів є створення такої системи державних реєстрів, де між державними органами перемішувалися б інформація або відомості, а не громадяни чи представники юридичних осіб. На сьогодні одними з напрямків цієї роботи є забезпечення електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, вирішення питання забезпечення ефективного доступу до матеріалів, що містяться в державних реєстрах, усунення дублювання інформації в різних державних реєстрах, нормативного урегулювання діяльності посадових осіб, які займаються формуванням і веденням державних реєстрів, щодо використання інформації інших державних реєстрів з урахуванням правового статусу інформації, що в них міститься, удосконалення програмного забезпечення та засобів захисту інформації.

Список використаних джерел

1. Антоненко С.А. Питання доступу до документів інформаційного фонду Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів / "Інформація і право", № 1(7)/2013.
2. Вискуб О. Єдиний реєстр — это общее заблуждение. Газета «Сегодня» 17.10.2016. URL: <http://www.segodnya.ua/politics/>
3. Гурковський М. П. Реєстраційна діяльність публічної адміністрації: організаційно-правовий аспект / М. П. Гурковський ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2012. 203 с.
4. Деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 року №606 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/a>
5. Людвиг фон Берталанфи. Общая теория систем – Критический обзор // Исследования по общей теории систем – М.: Прогресс, 1969 – с.23-82
6. Малюска Д.Л. Если рейдеры забрали вашу недвижимость, надо бежать в Минюст. 13 листопада 2019 року. URL: <https://vesti.ua/politika/357359>
7. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про публічні електронні реєстри»

від 10 вересня 2019 року. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66772

8. Про адміністративні послуги : Закон України від 06 вересня 2012 року № 5203-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 32. Ст. 409. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>.

9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності: Закон України від 03 жовтня 2019 №159-9. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 47, ст.312

10. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року №755-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 31-32, ст.263

11. Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг: Указ Президента України від 04.09.2019 № 647/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>

12. Про затвердження Порядку надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Наказ Міністерства юстиції України від 10 червня 2016 року №1657/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/a>

13. Про затвердження Порядку формування, ведення і користування відомостями ліцензійного реєстру та подання їх до Єдиного ліцензійного реєстру: Постанова Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2000 року №1658. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/a>

14. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05 липня 1994 року № 80/94-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 31, ст.286

15. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 року № 222-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 23, ст.158

16. Про публічні електронні реєстри: проект Закону України. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc2>

17. Семенюк О.Г., Леонов Б.Д. Правовий режим доступу до інформації // Інформація і право. № 3(30)/2019

18. Фомічов К. С. Єдині державні реєстри України як предмет посягання при рейдерських захопленнях / К. С. Фомічов, Л. П. Заставська // Держава та регіони. Серія : Право. 2014. № 3. С. 54-58.

Надійшла до редакції 24.11.2023

References

1. Antonenko S.A. Pytannya dostupu do dokumentiv informatziynogo fondu Yedynogo derzhavnogo reyestru normatyvno-pravovych aktiv/ «Informatziya i pravo», № 1(7)/2013

2. Vyskub O. Yedyniy reyestr – eto zabluzhdyeniye. Gazeta «Segodnya» 17.10.2016. URL: <http://www.segodnya.ua/politics/>

3. Gurkovskiy M.P. Reyestratziyna diyal'nist' publichnoyi administratziyi: organizatziyno-pravoviy aspect / M.P. Gurkovskiy; L'viv. derzh. un-t vnutr. sprav. L'viv: L'vDUVS, 2012. 203 c.

4. Deyaki pytannya elektronnoyi vzayemodiyi derzhavnich elektronnych informatziynich resursiv: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08.09.2016 №606. [Elektronnyi resurs]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/a>

5. Ludvig fon Bertalanfy. Obschaya teoriya system – Kriticheskii obzor // Issledovaniye po obschei teorii system – M.: Progress, 1969 – s.23-82

6. Malyska D.I. Yesli reyderi zabrali vashu nedvizhimost', nado bezhat' v Minyust. 13 lystopada 2019. URL: <https://vesti.ua/politika/357359>

7. Poyashnyuval'na zapyska do proektu Zakonu Ukrainy «Pro publichni elektronni reyestry» vid 10 veresnya 2019 roku. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66772

8. Pro administratyvni posludy: Zakon Ukrainy vid 06 veresnya 2012 roku №5203-VI. Vidomosti Verchovnoyi Rady (VVR), 2013, № 32, st. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>.

9. Pro vnesennya zmin do deyakych zakonodavchych aktiv Ukrainy schodo zachystu prava vlasnosti: Zakon Ukrainy vid 03 zhovtny 2019 roku №15. Vidomosti Verchovnoyi Rady (VVR), 2019, № 47, st.312

10. Pro derzhavnu reyestratziyu jurydychnyh osib, fizychnyh osib-pidpryyemtziv ta gromads'kyh formuvan': Zakon Ukrainy vid 15 travnya 2003 roku №755-IV. Vidomosti Verchovnoyi Rady (VVR), 2003, № 31-32, st.263

11. Pro deyaki zahody iz zabezpechennya yakisnych publichnych poslug: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 04.09.2019 № 647/2019. [Elektronnyi resurs]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>

12. Pro zatverdzhennya Poryadku nadannya vidomosteï z Yedynogo derzhavnogo reyestru jurydychnyh osib, fizychnyh osib-pidpryyemtziv ta gromads'kyh formuvan': Nakaz Ministerstva justytzii Ukrainy vid 10 chervnya 2016 roku. [Elektronnyi resurs]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/a>

13. Pro zatverdzhennya Poryadku formuvannya, vedennya i korystuvannya vidomostyamy litzenziynogo reyestru ta podannya yih do Yedynogo litzenziynogo reyestru: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08 lystopada 2000 roku №1658. [Elektronnyi resurs]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/a>

14. Pro zahyst informatzii v informatziyno-telekomunikatziynich systemah: Zakon Ukrainy vid 05 lypnay 1994 roku №15 Vidomosti Verchovnoyi Rady (VVR), 1994, № 31, st.286

15. Pro litzenzuvannya vydiv gospodars'koyi diyal'nosti: Zakon Ukrainy vid 02 bereznya 2015 roku № 222-VIII. Vidomosti Verchovnoyi Rady (VVR), 2015, №23, st.158

16. Pro publichni elektronni reyestry: proekt Zakonu Ukrainy. [Elektronnyi resurs]. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc2>

17. Semenyuk O.G., Leonov B.D. Pravovyi rezhym dostupu do informatzii // Informatziya i pravo. № 3(30)/2019

18. Fomichov K.S. Yedyni derzhavni reyestry Ukrainy yak predmet posyagannya pry reyders'kyh zahoplennyah / K.S. Fomichov, L.P. Zastavs'ka // Derzhava ta region. Seriya: Pravo. 2014 - № 3. S. 54-58.

ABSTRACT

Maksym Pryshedko. Some issues of optimizing the legal basis for the formation and functioning of state registers in Ukraine. The article discusses some issues of optimizing the legal basis for the formation and functioning of state registers. The urgency of the issue is explained by existing shortcomings in this area, which do not allow providing high-quality administrative services to citizens and legal entities, making the system of state registers economically and functionally efficient.

State registers are considered as a systemic formation. In this regard, the issue of the availability of general legal approaches to the formation and functioning of state registers is of primary importance. Currently, there is no separate normative document that would define the basic legal principles, a single terminological apparatus, single requirements for the formation and functioning of state registers, in particular, and basic criteria and approaches for classification of state registers. Currently, the urgency of the issue of classification of state registers has an economic implication. So, today there are more than 350 electronic state registers, which are held by more than 80 state authorities. Such a large number of state registers leads, in conditions of limited state funding, to dispersion of budget funds, ineffective funding.

One of the main goals of optimizing the legal basis for the formation and functioning of state registers today is the creation of such a system of state registers that would ensure the implementation of the provisions of Article 9 of the Law of Ukraine "On Administrative Services", namely: the state should not demand from individuals and legal entities repeatedly information that it already possesses, and information should move between state bodies, not individuals or representatives of legal entities. Some main areas of activity in this area are considered, in particular, ensuring electronic interaction of state electronic information resources, solving the issue of ensuring effective access to materials contained in state registers, eliminating duplication of information in different state registers, regulatory regulation of the activities of officials engaged in the formation and maintenance of state registers, regarding the use of information of others state registers, taking into account the legal status of the information contained in them, improvement of software and means of information protection.

Keywords: *optimization of legal frameworks, state register, system of state registers, electronic interaction, state information resource, application programming interface, basic state registers, qualification criteria, automated information and telecommunications system, automated information system, electronic database.*